

Sámi álbmotbeaivi

Samenes nasjonaldag

Resursagihppagaš Sámi álbmotbeaivvi birra mánáidgárddiide
Ressurshefte for barnehagene om Samenes nasjonaldag

© Davvi Girji 2014

Jorgaleaddji/Oversetter: Lill Hege Anti
Gráfalaš bargus vástida / Grafisk arbeid: Davvi Girji

Dán gihppagažžii leat čohkkejuvvon teavsttat dain girjjiin:

- s. 2: Sámi álbmotbeaivvi lávlla (Boine, Liv Tone: *Šuoŋaid sáldi*)
- s. 4: Sámi álbmotbeaivi mánáidgárddiide (Somby, Lise Marie Skum; Eira, Ragnhild Gaup: *Fáddágirji mánáidgárddiide*)
- s. 6: Samenes nasjonaldag for barnehagene (Somby, Lise Marie Skum; Eira, Ragnhild Gaup: *Fáddágirji mánáidgárddiide*)
- s. 8: Sámi leavga (Utsi, Marit Alette: *Gággi 1*)

Ruhtadan / Økonomisk støtte: Sámediggi

www.davvi.no
davvi@davvi.no

Sámi álbmotbeaivvi lávlla

Nuohtta: *Magnus Vuolab*

Oktavuodaid Sámi leavggain ávvudit.
Sámi álbmotbeaivvi mii nu illudit.
Sámi álbmotbeaivvi mii dál ávvudit,
sámi álbmotbeaivvi mii nu illudit.

Máttarmáttuid gudnin mii dál ávvudit.
Sámi álbmotbeaivvi mii nu illudit.
Sámi álbmotbeaivvi mii dál ávvudit,
sámi álbmotbeaivvi mii nu illudit.

Njealji riikka álbmot ovttas ávvudit.
Sámi álbmotbeaivvi mii nu illudit.
Sámi álbmotbeaivvi mii dál ávvudit,
sámi álbmotbeaivvi mii nu illudit.

Davvin, máddin, nuortan, oarjin ávvudit.
Sámi álbmotbeaivvi mii nu illudit.
Sámi álbmotbeaivvi mii dál ávvudit,
sámi álbmotbeaivvi mii nu illudit.

SÁMI ÁLBMOTBEAIVI

Ulbmil: Oahpásnuvvat ja árvvus atnit sámi álbmotbeaivvi. Diehtit ahte sámiin lea iežaset beaivi ja iežaset leavga.

Ságastallat: **Mii lea sámi álbmotbeaivi?** Sámi álbmotbeaivi lea sápmelaččaid iežaset beaivi.
Goas lea dat beaivi? Dat lea guovvamánu 6. beaivvi.
Manne mii ávvudit dán beaivvi? Mii ávvudit dán beaivvi dan dihte go dán beaivvi dollojuvvui vuosttaš sámi álbmotčoahkkin Troanddimis 1917:s. Dát beaivi lei ge álgu sámi áššiid ovddideamis ja lea ge bures bargojuvvon otná beaivvi rádjái. Mis lea ee. Sámediggi, sámi leavga ja sámegiella lea ožžon eambbo árvvu go lea šaddan almmolaš giellan.
Mo ávvudit dán beaivvi? Levget sámi leavggain ja čiñadit gávttiin. Borrat herskkuid ja girkus fitnet.
Geat ávvudit dán beaivvi? Sápmelaččat.

Sánit: Sámi álbmotbeaivi, Sámediggi, sámi leavga, guovvamánu 6. beaivi, vuosttaš sámi álbmotčoahkkin

Barggut: Sárgut sámi leavgga. Ráhkadit/goarrut sámi leavgga filttas. Geahča bargočilgehusa.

Lávlagat: CD Sámi soga lávlla Sámediggi Suomas, Sámeskuvlastivra Ruotas ja Sámi oahpahusráđđi Norggas Skádja studio, Kárásjohka 1998

Sámi soga lávlla Lávllagirji
Sámieanan Universitetsforlaget 1982
Eatnigiellamet

Sámi eatnan duoddariid Čuoja čáppa litna jietna
Davvi Girji o.s. 1995

Girjjit: Samene - en håndbok Sámi Instituhtta
Davvi Girji o.s. 1993

Álgoáiggít Sámis Jernsletten/Solbakk
Jár' galæd'dji Å/S 1983

Stoagus:

Mánát stohket ahte leat doallame sámi álbmotčoahkkima. Dán stohkosa ferte rávisolmmoš álggahit ja veahkehit čadahit. Čoahkkimis sáhtta feara maid hupmat, dat mii mánáide lea gelddolaš. Omd. mo stoahkat? Rávisolmmoš čilge mánáide mo čoahkkima lávejit čadahit. Mánát čohkkádit beavddi birra. Okta mánná jođiha čoahkkima. Buot mánát ožžot liántta ja báhpira masa mahkáš galget čállit. Čoahkkinjodiheddji jearahallá čoahkkinoasseváldiin feara maid. Dat gii áigu hupmat galgá gieđa cegget. Mañjel čoahkkima sáhtta boradit ja hupmat čoahkkima birra.

Sámi álbmotbeaivi/sámi leavga**Ávdnasat:**

- Liidnediŋga
- Málat/ivnnit
- Muorra

Bargočilgehus:

- 1 Málet/ivdnet sámi leavgga liidnediŋgii.
- 2 Garra báhpiris čuohppat jorbba ja liibmet leavgga gasku.
- 3 Darvvihit leavgga murrii.

Ráhkadan: Elle Torunn Hætta, Mieron mánáidgárđi
Govven: Lise M.S. Somby

SAMENES NASJONALDAG

Formål:	Å bli kjent med og anerkjenne samenes nasjonaldag. Å vite at samene har en egen dag og sitt eget flagg.	
Samtale:	Hva er samenes nasjonaldag? Samenes nasjonaldag er samenes egen dag. Når er dagen? Den er 6. februar. Hvorfor feirer vi denne dagen? Vi feirer denne dagen fordi det på denne dagen ble det første samiske landsmøtet avholdt i Trondheim i 1917. Da startet arbeidet med å fremme samiske saker, og arbeidet har vært vellykket frem til den dag i dag. Vi har bl.a. fått Sametinget, et samisk flagg og det samiske språket har fått mer anerkjennelse ettersom det er blitt et offisielt språk. Hvordan feires vi denne dagen? Det samiske flagget heises og vi pynter oss med samiske klær. Vi spiser god samisk mat og går i kirka. Hvem feirer denne dagen? Samene.	
Ord:	Samenes nasjonaldag, Sametinget, det samiske flagget, 6. februar, det første samiske landsmøtet	
Aktiviteter:	Å tegne det samiske flagget. Å lage/sy det samiske flagget av filt. Se fremgangsmåten.	
Sanger:	CD Sámi saga lávlla	Sametinget i Finland, Sameskolstyrelsen i Sverige og Samisk utdanningsråd i Norge, Skádja studio, Karasjok 1998
	Sámi saga lávlla Sámieanan Eatnigiellamet	Lávllagirji Universitetsforlaget 1982
	Sámi eatnan duoddariid	Čuoja čáppa litna jietna Davvi Girji o.s. 1995
Bøker:	Samene – en håndbok	Nordisk Samisk Institutt Davvi Girji o.s. 1995
	Álgoáiggit Sámis	Jernsletten/Solbakk Jár'galæd'dji Á/S 1983

Lek: Barna leker at de avholder et samisk landsmøte. Denne leken må en voksen starte og hjelpe til å gjennomføre. På møtet kan man snakke om litt av hvert, det som barna syns er spennende, f.eks. hvordan leke? En voksen forklarer barna hvordan man avholder et møte. Barna setter seg rundt et bord. Et av barna leder møtet. Alle barna får en blyant og et ark som de liksom skal skrive i. Møtelederen spør møtedeltakerne om litt av hvert. Den som vil snakke, må rekke opp hånden. Etter møtet kan man spise og snakke om møtet.

Samenes nasjonaldag / det samiske flagget

Materialer:

- stoff
- maling/farger
- pinne

Fremgangsmåte:

- 1 Mal/fargelegg det samiske flagget på stoffet.
- 2 Klipp ut en runding fra papir og lim det midt på flagget.
- 3 Fest flagget i pinnen.

Laget av: Elle Torunn Hætta, Mieron barnehage
Foto: Lise M.S. Somby

SÁMI ÁLBMOTBEAIVI

